

İhtiyarlık Sigortası Kanununun bâzı maddelerinde değişiklik yapılması hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilâm : 28 . V . 1952 - Sayı : 8120)

No.
5937

Kabul tarihi
21 . V . 1952

MADDE 1. — 5417 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (a) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

a) Kanunla kurulu emeklilik sandıklarıyla ilgilendirilenler yahut bir kanuna dayanılarak tekaüt veya mâlûliyet aylığı bağlanmış olanlar;

MADDE 2. — 5417 sayılı Kanunun 10 ncu maddesinin (b) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

b) Aylık alabilmek için 5 nci ve 14 ncü maddelerde yazılı şartları henüz yerine getirmemiş olmak.

MADDE 3. — 5417 sayılı Kanunun 14 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 14. — İhtiyarlık aylığı alan veya 5 nci maddenin (b), (c) ve (d) fıkralarındaki şartları yerine getirmiş ve 50 yaşını doldurmuş bulunan sigortalının ölümü halinde, dul karısına, özel kanunlar gereğince her hangi bir yerden aylık veya ödenek almamak veyahut ihtiyarlık sigortasına tâbi bir işten kazancı bulunmamak şartıyla, kocasına ait aylığın % 40 na eşit bir aylık bağlanır.

Sigortalı, birinci fıkradaki şartları yerine getirdikten sonra ölecek olursa, çocuklarından her birine kendisine bağlanacak aylığın % 20 si nispetinde aylık ödenir. Bu ödemeler çocuğun 18 yaşını doldurmasına kadar devam eder.

Sigortalının çalışmayacak durumdaki mâlûl çocukları, yaşları ne olursa olsun, sigortalının 18 yaşından küçük çocukları gibi bu aylıktan faydalanırlar.

Sigortalının dul karısı ve kız çocukları evlenecek olurlarsa aylıkları kesilir.

Sigortalının eşine ve çocuklarına bağlanması gereken aylığın mecmuu, sigortalının ihtiyarlık aylığından dun bulunduğu takdirde artanı, eşit hisseler halinde ana ve babaya verilir. Ancak, bunların beherinin hissesi % 20 yi geçemez.

Hak sahibi olan kimselere bağlanacak aylıkların yıllık toplamı sigortalının ihtiyarlık aylığının yıllık tutarını geçemez. Bu haddin aşılması için gerekirse hak sahibi olan kimselerin aylıklarından, aralarındaki nispet gözetilerek, indirmeler yapılır.

MADDE 4. — 5417 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Madde 16. — Sigortalının ölümü halinde, cenaze masrafı karşılığı olarak ailesine 75 lira ödenir. 4772 sayılı Kanun gereğince cenaze masrafı verilen sigortalılar için bu maddeye tevfiikan ayrıca ödeme yapılmaz.

MADDE 5. — 5417 sayılı Kanunun 17 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

c) 5502 sayılı Hastalık ve Analık Sigortası Kanununun 9 ncü maddesi gereğince sağlık yardımı gören veya aynı kanunun 18 ncü maddesi gereğince ödenek alan sigortalının iş göremediği süre;

MADDE 6. — 5417 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin 5 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

(c) bendi gereğince ödenecek primlerin tâyininde sigortalının işten ayrıldığı tarihe takaddüm eden son bir yıl içinde aldığı ortalama günlük ücret esas tutulur. Bu ücret üzerinden 24 ncü maddedeki nispet dâhilinde tesbit olunacak primlerin tamamını yalnız sigortalı öder.

MADDE 7. — 5417 sayılı Kanunun 31 nci maddesinin (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

d) Sigortalılara mesken inşası için ve bu meskenleri ipotek etmek suretiyle gayrimenkulün değerinin % 80 i karşılığı olarak.

MADDE 8. — 5417 sayılı Kanunun geçici maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Geçici madde 1. — A) 1 Nisan 1950 tarihinde 35 yaşını geçmiş bulunanlardan 60 yaşını doldurduktan sonra 5 nci maddedeki şartları yerine getirmiyenler de aşağıdaki şartlar dâhilinde bu kanun hükümlerinden faydalandırılırlar :

a) 1 Nisan 1950 tarihinden önceki beş yıl içinde en az 1000 gün ve münavebeli işlerde çalışanların da 750 gün İş Kanununa tâbi iş yerlerinde çalıştıklarını ispat etmek;

b) 1 Nisan 1950 tarihinden İhtiyarlık Sigortası hakkından faydalanacağı tarihe kadar geçen her yıl en az ortalama 200 günlük ve münavebeli işlerde 160 günlük ihtiyarlık sigortası primi ödemiş bulunmak ve 5 nci maddenin (d) fıkrasındaki şartı haiz olmak;

c) En az bir yıl sigortalı bulunmak ve bu bir yıl içinde 200 gün ve münavebeli işlerde 160 gün prim ödemiş olmak.

Bu madde gereğince kendine aylık bağlanmış bulunan sigortalı, ücretli bir işte çalışmaya devam ettiği takdirde bu aylık kesilir.

(a) bendinde yazılı eski hizmet süreleri, sigortalıların son beş yıl içinde çalıştıkları iş yerlerinden alacakları kanıtlı belgeleri bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde İşçi Sigortalıları Kurumuna tevdi edilmek suretiyle belgelenir.

1. IV . 1950 tarihinden bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar kuruma tevdi edilen çalışma belgeleri de kanuni süresi içinde verilmiş çalışma belgesi olarak kabul edilir.

İş verenler bu çalışma belgelerini düzenlemekten imtina ettikleri takdirde ilgili sigortalıların zarar ve ziyan talep etmek hakları mahfuzdur.

B) 1 Nisan 1950 tarihinde 35 yaşını geçmiş olanlardan 50 yaşını doldurduktan sonra hiçbir işte çalışmayacak duruma düştükleri usulen anlaşılınlar, 5 nci maddede yazılı şartları yerine getirmemiş olsalar dahi, bu maddenin (A) bendindeki şartlar dâhilinde bu kanun hükümlerinden faydalandırılırlar.

C) 1 Nisan 1950 tarihinde 35 yaşını geçmiş olanlardan 50 yaşını doldurduktan sonra ölen ve 5 nci maddede yazılı şartları yerine getirmemiş olmakla beraber bu maddenin (A) bendindeki şartları yerine getirmiş bulunan sigortalıların hak sahiplerine bu kanun hükümleri dairesinde aylık bağlanır.

D) 1 Nisan 1951 tarihinden sonra hiçbir işte çalışmayacak duruma girmiş bulunanlar ile bu tarihten sonra ölen sigortalıların hak sahipleri de (B) ve (C) fıkraları hükümlerinden faydalandırılırlar.

MADDE 9. — 5417 sayılı Kanuna aşağıdaki ikinci geçici madde eklenmiştir .

Geçici madde 2. — 5417 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin (a) fıkrasının bu

kanunla değiştirilmesi suretiyle İhtiyarlık Sigortasından istisna edilenlerin gerek kendilerinin, gerekse iş verenlerinin ödemiş buldukları ihtiyarlık sigortası primleri iş verilere iade edilir.

İş verenler, İşçi Sigortalı Kurumunca iade edilen bu primlerin işçi veya hizmetlilerin ücretlerinden kesilmiş olan kısmını kendilerine derhal verirler.

Ancak, bunlardan bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar İhtiyarlık Sigortasından tahsis yapılmış veya tahsis yapılması için kuruma yazı ile müracaatta bulunmuş olanların, yahut da 5417 sayılı Kanun hükümlerine göre tahsisine hak kazanmış olup da kuruma henüz müracaat etmemiş bulunanlardan bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 gün içinde müracaat edecek sigortalıların tahsisleri durdurulmaz ve bunların ödenmiş bulunan primleri geri verilmez.

MADDE 10. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 11. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

23 Mayıs 1952

<i>Cumhurbaşkanlığına yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	22 . V . 1952 ve 1/240
<i>Bu kanunun ilânının Başbakanlığa bildirildiğine dair Cumhurbaşkanlığından gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	23 . V . 1952 ve 4/194
<i>Bu kanunun görüşmelerini gösteren tutanakların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa
	:	9 573
	:	11 3,59,84:85,357
	:	12 189,403:411
	:	14 285
	:	15 94,186:193,274:276

[Birleşim : 71,74 — 172 sıra sayılı Basmayazı 71 nci Birleşim Tutanağına bağlıdır.]